

ARBEJDSMARKED 25. januar 2014

Det misforståede svenske forbillede

Sverige er gennem det sidste år for nogle blevet et politisk og økonomisk forbillede. Sverige har da også overhalet Danmark målt på beskæftigelse og velstand. Dette kædes ofte sammen med en større svensk reformiver og en lavere skat. Men sådan ser virkeligheden imidlertid ikke ud.

Kontakt

Chefanalytiker

Frederik I. Pedersen

📞 33 55 77 10

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Frederik I. Pedersen

Chefanalytiker

Mikkel Harboe

Kommunikationschef

Sverige er gennem det sidste år for nogle blevet et politisk og økonomisk forbillede for Danmark. Sverige har højere økonomisk vækst, større velstand, gennemført flere omfangsrige reformer og har lavere skat end i Danmark. Samtidig formår de på den anden side af Øresund at opretholde et udbygget velfærdssamfund. Hvad er opskriften – og hvorfor kopierer vi ikke den svenske succes?

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) har undersøgt svensk økonomi og set nærmere på myter og realiteter. Analyserne viser overraskende nok, at vi faktisk er foran Sverige på de fleste områder.

Skat. Danmark har et højere skattetryk end Sverige. På trods af at det samlede danske skattetryk er højere end i Sverige, så har svenskerne rent faktisk *højere* skat på arbejde, end vi har i Danmark. At det danske skattetryk samlet set er højere end det svenske skyldes, at vi har en højere beskatning af forbrug og kapital på den danske side af sundet.

” *Man skal passe på, hvad man ønsker sig. Hvis man vil have skat som i Sverige, så er det højere skat på arbejde og især en højere marginalskat*

Skat på arbejde udgør således 24,4 pct. af BNP i Danmark, hvilket svarer til 51 pct. af de samlede skatter, mens den svenske skat på arbejde tegner sig for 25,7 pct. af svensk BNP eller 58 pct. af de samlede skatter.

Både for folk med lav-, gennemsnits- og højindkomster ligger den svenske skat på arbejde markant højere end den danske. Danmark har en gennemsnitlig lønbeskatning blandt OECD-landene, mens Sverige, særligt hvad angår skatten for højtlønnede, ligger i toppen af listen. Således er skatten på den sidst tjente krone for de højtlønnede i Sverige den næsthøjeste i OECD. Den danske marginalskat for højlønnede ligger på en 9. plads.

Ser man på selskabsskatten har Danmark og Sverige generelt fulgtes ad og skiftedes til at have den højeste selskabsskat. I øjeblikket ligger den danske selskabsskat lidt højere end den svenske. Det skyldes, at Sverige fra 2013 nedsatte selskabsskatten fra 26,3 pct. til 22 pct. Med aftalen om Vækstplan-DK sænker Danmark dog ligeledes selskabsskatten gradvist fra 25 pct. i dag til 22 pct. frem mod 2016.

Reformer. Ser man nærmere på de gennemførte reformer i de to lande, så har Danmark faktisk gennemført mere ambitiøse reformer end svenskerne. Danmarks reformtiltag er større end Sveriges – når man husker at medregner den lille detalje, at Sverige er et større land end Danmark. I Danmark har man således lavet reformer, der løfter arbejdsudbuddet frem mod 2020 med 5,7 pct., hvilket svarer til godt 150.000 personer, mens det tilsvarende tal i Sverige er 5,3 pct.

Kigger man længere frem, så er forskellen endnu større. Frem mod år 2040 er der gennemført reformer i Danmark, der øger arbejdsudbuddet med over 14 pct. af beskæftigelsen i dag. Det svarer til et øget arbejdsudbud på næsten 380.000 personer.

Sverige har rigtig nok overhalet Danmark målt på beskæftigelse og velstand. Dette kædes ofte sammen med en større svensk reformiver og en lavere skat. Men sådan ser virkeligheden imidlertid ikke ud. Derfor skal man passe på, hvad man ønsker sig. Hvis man vil have skat som i Sverige, så er det højere skat på arbejde og især en højere marginalskat. Hvem ønsker det?

Hvis man skal pege på en ting, hvor svenskerne har været bedre end Danmark, og som har gjort, at de er kommet bedre igennem krisen, så er det deres finanspolitiske kurs op til krisen. I Danmark førte 00'ernes uansvarlige økonomisk politik til uholdbare boligbobler og EU-henstillinger om stramninger som følge af for store offentlige underskud. I Sverige så man ikke en tilsvarende uansvarlig økonomisk politik.

Genopretningen af dansk økonomi har været utrolig svag efter den økonomiske krise. Det skyldes dog hverken et for højt skatteniveau eller manglen på reformer, men derimod en svag hjemlig efterspørgsel. Økonomisk vækst og velstand skabes ikke ved at sænke skatten, men især af, at vi bliver dygtigere. Lad os derfor i stedet fokusere på at skabe grundlag for varig økonomisk vækst gennem jobskabelse, øget produktivitet og uddannelse. Hvis svenskerne kan lære os noget der, så lad os endelige bruge det.

Debat-analyse bragt i Berlingske Politiko d. 25. januar 2014